

REDACTIA
10, STR. AULICH (ADAM),

ABONAMENTUL
din Austro-Ungaria:
1 an fl. 10; pe 1/2
fl. 5; pe 1/4 de an
2.50; pe 1 lună fl. 1.
din Duminecă pe
un fl. 1.50.

in România și străinătate:
pe an 40 franci.

uscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM),

INSERTIUNILE:
pe 1 și 2 săptămâni: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

Religiositatea în armată.

În armata germană s'a încuibat bi-
nor socialismul, la noi e pe aceeași
cale. Domnii din „Reichs-Kriegs-Mi-
nisterium“ cred a fi făcut destul, dacă
introduc în armată un sistem polițial
contra elementelor socialiste, ear' de
alta parte vor impune Regiments-ca-
planilor un serviciu pastoral mai in-
tensiv.

Drilagiul rămâne același, și în acel
drilagiu numele lui Dumnezeu cu toți
afinții lui rămâne tot în tradiționala
formă pasivă.

Religiositatea soldatului îi dă im-
pulsul moral la vitejie. Dovadă sânt
regimentele țerânești, care-și impli-
nesc cu atâta abnegațiune jurământul,
și regimentele orașenești, cari exee-
lează prin desertări, în lipsa de sen-
timentul obligator al jurământului.

Respectul acestui sentiment reli-
gios trebuie să se exprime în toate
acțiunile militare, dacă ministrul de
răsboiu vrea să fie consecuent în
tendența comandantului suprem de a
sustinere religiositatea în armată. Alt-
fel, exercițiile religioase cu „școala
religioasă“, adeca catechisarea, își
perd valoarea educativă. *Intre front
și amvon trebuie să existe o armonie.*

Creștinii de rital occidental își
serbează acum sfintele sărbători ale
Învierii.

Ministrul de răsboiu, după știrea
noastră, a arangiat așa concentrarea
trupelor, ca acelea o parte să-și facă
stagiul de rezervă înainte de Paști alta
după Paști, pentru-ca în chipul acesta,
părinții, căci rezerviștii aproape toți
sânt capi de familie, să poată serba
în familie sărbătoarea iubirii crești-
nești.

Septemăna mare pentru ei nu im-
poartă ca la noi, n'are acele exerci-
ții religioase.

Dacă în armată ar fi numai cre-
știni de rital occidental, am înțelege,
mai ales noi, cari din deferență față
de biserică soră, acolo unde sântem
în atingere cu ei, nici nu lucrăm, ca
nu cumva prin ocupațiile noastre lu-
mești să le atingem susceptibilitatea
sentimentului religios.

În ministerul de răsboiu însă nu
se ține cont de altă confesiune, chiar
ca și în ministerul unguresc de ju-
stiție. Ci precum acest regim ungu-
resc pune termine de pertractare pen-
tru credincioșii noștri în ziua de Paști,
așa și ministrul de răsboiu convoacă
rezervele noastre la drilagiu chiar pe
septemăna mare, unde au să petreacă
și Sf. Paști și septemăna luminată.

Șapte săptămâni postește bietul Ro-
mân și așteaptă cu dor zilele sfintei
Învieri, așteaptă, ca în septemăna mare
să-și facă ispășirea prescrisă de legea

sa și ca curățit să poată serba cea
mai mare zi de bucurie în mijlocul
familiei sale.

Și cine știe, câți dintre acești soți
și părinți vor mai ajunge a serba
această zi. Fitulul e aprins în Orient
și nu se știe oara, când vor suna
trimbetele alarmul unui sângeros res-
bel, în care ei vor avé să apere cu
trupul lor: Tronul, patria și scumpă
viața domnilor generali.

În ministerul de răsboiu dară in-
teresul unui drilagiu, care stă la dis-
crețiunea voiei sale, se privește de
superior interesului cel mare al mo-
ralei soldatului, care îi dă vitejia.

Sunt primejdioase aceste distinc-
țiuni de confesiune, căci admit con-
clusiuni nepriiicioase virtuții mi-
litare.

Armata își are tradițiile sale. Po-
porul nostru e crescut în aceste tra-
diții, și știe, că a muri pentru Tron o
o datorință, căci în Tron își vede in-
trupate aspirațiunile sale. Aceasta
explică devotamentul soldatului român,
și simpatiile ce le au Românii pentru
armata împărătească.

Dispoziții cari lovesc în sentimentul
său religios, conturbă această armo-
nie, deschide portita nelcrederii, prin
care bate vântul de înstrăinare. Este
aceasta în interesul armatei? Și chiar
acum, când se face apel la brațele
comune ale tuturor cetățenilor?

În progresul militar cu deosebita
satisfacție am urmat enunțarea prin-
cipiului educativ, căruia chiar archi-
ducii îi consacrară conferențe mili-
tare. Zopful drilagiului trebuie să fie
subordinat acestui principiu, și re-
spectul sentimentului religios e o emi-
nentă cestiune de educațiune militară.

În ministerul de resbel se știe
aceasta. Mai marii din minister
afle însă, că noi de asemeni dorim,
ca și soldaților români să li-se aplice
principiul propagat de chiar archiduci
din casa împărătească.

De aceea cu supunere zicem:
„Înălțate Impărate, în ziua, în care
faci obișnuita spălare de picioare a
moșnegilor, pentru-ca cuvântului e-
vanghelic supunere să arăți, adu-Ți
aminte și de noi și spală ranele sufle-
tești ale credincioșilor Tei soldați
Români“...

Uncheșul.

Cuota și „liberalii“ austriaci. Ziarul li-
beral „Grazer Tagespost“ confirmă știrea
lansată despre o nouă crisă a guvernului
și a parlamentului austriac, și zice, că im-
ediat după sărbătorile Paștilor, cabinetul Ba-
deni trebuie să cadă, fiindcă nu e în stare
să resoalve chestia cuotei astfel, după-cum
o dorește aceasta adevărata majoritate a
Reichsrathului.

După Badeni — zice numita foaie — va
avé să vină un guvern, care să reținoască
pactul dualist sau să creeze un provisoriat.

ALIANȚA IMPERAȚILOR. Marile ziare
europene spun că împărații Rusiei, Ger-
maniei și Austro-Ungariei negociază între
dânșii încheierea unei alianțe, care se va
subscrie cu privilegiul vizitei ce M. Sa Mo-
narchul nostru va face la Petersburg.

Revisuirea legii industriale. În
ministerul de comerț se lucrează la
intocmirea unui proiect de lege prin
care să se modifice art. XVIII al legii
din 1890 privitor la protecțiunea in-
dustriei și a premiilor de acordat. E
vorba anume ca legea să se revizu-
iască în așa sens, ca nu numai marii
industriși, ci și cei mici să poată
profita de avantajele ei.

Dr. Lueger, primarul Vienei întă-
rit prin decretul împărătesc dela 16
c., va depune jurământul în ziua de 24
Aprilie n.

Legătura R.-Veleii—Sibiu. În ședința
dela 1 Aprilie Camera Română a votat un
credit de 8 milioane pentru construirea li-
niei ferate care va lega R.-Veleii—Călimă-
nești—Ezer-Vadului cu Sibiu. Deputatul
Malla ceruse ca linia să treacă prin Curtea-
de-Argeș. După vorbirea ministrului de
lucrări publice, dl Ioan Brătianu, s'a adop-
tat însă planul prin R.-Velea, așa cum l-a
făcut consiliul tehnic superior.

Politica Episcopilor.

(**) În numărul 56 al „Tribunei
Poporului“, am deschis două pagini
din istoria bisericească. Una din
istoria bisericii naționale, pe care e
scrisă înflăcărata iubire de neam a
marilor noștri episcopi de amândouă
confesiunile, ear' alta pe care e
scrisă marea luptă a clerului rom.
catolic în „Kulturkampf“ german.

Sub impresiunea magică a acestor
fapte mărețe, n'am putut suprima un
suspîn ce ni-l'a scos reflexiunea la
timpurile de astăzi.

Persoane n'am numit, căci sufletul
ne era avântat la idealuri.

Cu toate aceste „Telegraful Ro-
mân“ ne impută personalitate, că noi
am introdus personalitățile în politică,
și mai unge cu mir pe cuvioasa
„Tribună“ din Sibiu.

Constatăm aceste perversități; cine
n'arfi dumerit, pună în paralela
coloanele noastre cu ale imaculaților
tovarăși, și după firea lui va com-
pătimi ori ride de organul părintelui
Metropolit Miron, unde până și un
cântar are... halucinațiuni, căci sub
acest semn a așternut pe coloane
multe articolul certăreț.

Politica episcopească e o chestiune
supusă criticei, și noi avem dato-
rință a o suleva; interesul cel mare
național, care e legat de aceea po-
litică episcopească, ne impune această
datorie.

Urmăm dar' a ne clarifica.

Politica militantă își are programul
ei determinat, pe temeiul postulate-

lor naționale. Drept au la acel pro-
gram numai cetățenii liberi.

Posiția episcopilor noștri a devenit
influențată de factori externi, chiar
de guvernul cu care națiunea are să
lupte. Unii pun această poziție de
atârnat în contul slăbiciunii Episco-
pilor, alții în contul forței majore,
motivele cad însă afară de cadrul
acestor debateri. Luăm singur fap-
tul complinit că *măniile Episcopilor
sânt legate; așa dar' ei nu pot face po-
litică independentă națională.* Astfel
fiind, nu pot avea nici cuvânt în sta-
bilirea programelor politice.

Atâta am zis și noi. Și nu singuri
am zis-o aceasta, ci întreaga națiune.
Și am zis-o mai ales când Episcopi
se încumetară a inaugura o politică
gubernamentală românească sub pa-
tronagiul lui Tisza Kálmán; înțelegem
„pucul“ cu fie-iertatul „Viitoriu“.

Ear dacă „Telegraful Român“ a uitat
verdictul națiunii dat la 1892,
când patronul său se pusese în contra
curentului național, împrumute colecția
„Tribunei“ și va ceti sutele de adrese
îndreptate contra celui numit de po-
por... Iuda! Adrese, iscălite de aproape
toți fruntașii neamului românesc, de
numeroși preoți chiar.

Nimeni nu s'ar puté simți mai fe-
ricit decât noi, dacă am puté vedé
liberi pe Episcopi, în fruntea parti-
dului național. Dar aceasta rămâne un
pium desiderium, cel puțin în situația
de astăzi.

Există însă un teren, pe care toți
ne putem întruni, dela vladică până
la opincă. Acesta e terenul cultural.

Ei formează *ecclesia docens*, când li
se va lua acest drept, atunci de, nu
mai există biserică, dar nici stat! O
tesă consumată ce nu are a mai fi
aici explicată.

Și noi, *ecclesia discens*, cu drag ne
grupăm la opera culturii creștinești,
care e și românească, cu drag zidim
și biserici și școli și instituțiuni de
cultură românească.

Săgețile guvernului sânt acum în-
dreptate spre aceste instituțiuni cul-
turale, și noi cu oroare vedem, că
Episcopatul nostru stă pitulat și nu ne
chiamă la luptă.

Aceasta ne-a făcut să solicităm o
energică acțiune, să le cerem chiar mar-
tiriul misiunii lor. Și drept însuflețire
am apelat la memoria Episcopilor rom-
ânești martiri, cari sigur încă își
vor fi luat însuflețirea și tăria sufle-
tească dela magistrii lor, dela apos-
tolii, dintre cari 11 au murit moarte
de martiri.

Motive etice ne-au condus dar' la
tractarea politice episcopești. Și tot
acele motive etice ne fac acum a
stabilii raporturile de cooperare în
serviciul bisericii și națiunii.

Acestea sânt puncte de plecare pen-
tru o *discuțiune obiectivă*. Poftescă
„Telegraful Român“ a discuta la acest
nivel, ear' nu să umplă coloane cu
personalități ce-i sânt sugerate de
sentimente individuale, cari n'au a
face nimic cu politica națională.

Din Budapesta.

15 Aprilie.

Coincidențe ciudate. — Doi cavaleri. — Explicația.

Cine urmărește cu atenție scrisorile foilor ungurești, va fi observat desigur cum adesea ele publică articole și corespondențe, în cari lucrurile românești sunt prezentate până la cele mai nefaminate — câte-odată însă surprinzătoare — detalii.

Isbitoare era apoi impregiurarea, că a-celeași lucruri erau într-o foaie datate din Budapesta, în alta din Brașov ori București — dela Sibiu rar de tot — toate urmăriau însă aceeași tendință ungurească, prezentând lucrurile în lumină falsă, pentru a batjocori pe Români.

Cine vrea explicație, o găsește în numărul dela 1 Aprilie al imaculațiilor dela Sibiu.

La sfârșitul „declarațiunii” sale, unul din amicii imaculațiilor, dl Cupariu roagă publicul românesc ca „să se ferească de calomnatori întrați în serviciul aceluia sistem mincinos”, adică de cei-ce se string în jurul „Tribunei Poporului”. Și eu rog oa. public românesc, să se ferească de tineri, la care interesul față de neam se reduce la activitatea în redacția unui jurnal unguresc, unde între altele pe Români gr-orientali îi prezintă caeretici și schismatici.

Întreb apoi: poate să fie Român bun tinerul care își pune peana în serviciul unei foi ungurești? Să mă ierte toți răfăciții de pe la foile maghiare, dar după opinia neamului românesc, un tiner, care intră în oficina unei foi maghiare șoviniste, înceată de a mai fi Român curat.

Al doilea condeias, embrionul Meșter, în „declarația” sa recunoaște că a stat în serviciul unei foi maghiare „oposiționte”; însă, zice el, ca și când în privința Românilor foile ungurești n'ar fi toate la fel de dușmănoase!

Se vede că li-e și rușine să spună numele acelei foi. Ea e foaia lui Bartha Miklos, Ugron Gabor și se chiamă „Magyarország”, foaia cea mai șovinistă și care turbă de mânie în contra a tot ce e român, și dl Meșter la foaia aceasta a colaborat, scriind articole, ca:

„Botrány az oláhképvisele” „házbán”, „Oláh fészkelődés”, „Oláh bujtogatás” și câte și mai câte.

D-sa zice că a intrat din motive „materiale”!

Nu-i adevărat! D-sa a fost ajutat din multe părți, de către un înalt prelat și Dumzezeu mai știe din câte locuri nu va fi implorat ajutor.

Și apoi cu atât mai rău, dacă din motive „materiale” și-a pus condeia la dispoziția Ungurilor.

Și d-sa mai are curaj să vorbească de „caracter neclintit”, de „sinceritate”, de „simț național”?

Halal de voi, virtuți naționale, pe bune mâni ați ajuns!

În „declarația” iscalită de dinsul mai rischează și cuvintele, că tinerimea universitară nu poate merge cu „Tribuna Poporului”. Cine te-a autorizat să vorbești în numele tinerimii? Sau cugeti că tinerimea universitară și lumea românească va colinda după cei-ce scriu la foile ungurești?

Nu, „Tribuna Poporului” nu are lipsă ca să mergeti alături cu ea, ci ea poate primi ca amici numai oameni, cari nu-și vând conștiința națională pentru un os de ros. Voi mergeti cu „Tribuna” din Sibiu și mai luați în grupă și pe Avramescu dela „Budapesti Hirlap”, pe Victor Florian fost pe la „Alkotmány” și în acelaș timp și la „Tribuna”. Nu uitați nici pe Bucovinean dela „Pester Lloyd” care prin Sibiu umbla de brăț cu „marele” naționalist Dăianu. Constituiți-vă în reuniune sub patronatul lui Jeszenszky și puneți de secretar pe scriitorul acestuia numit Papp, care încă s'a declarat de aderent al „Tribunei”. Nu stați locului, Domnilor, ci mișcați-vă și urmați înainte pe calea apucată.

Poate că vi-s'a ursit menirea de a sprigini pe străini la ingenuchiarea națiunii noastre.

Și acum o vorbă „Tribunei” și celui ce o conduce.

Cum se întâmplă, că toți corespondenții ei sunt și colaboratori pe la foile șoviniste din capitală? Cum se poate, ca un organ, ce are pretenția de a apăra interesele de viață ale neamului, să-și deschidă coloanele la toate existențele dubii? Ce rost mai are condamnarea foilor ungurești prin coloanele „Tribunei”, când înșiși cei-ce o dirigează stau în corespondență, în amicitie chiar cu cei-ce în foile ungurești nu se sfîșe a inflege cuțitul în mama care li-a lăptat, în națiunea, care li-a crescut.

Noi n'am simțit necesitatea să polemizăm cu „declarațiunea” celor doi studenți.

Credem însă, că deoarece ce ei au făcut adevărată școală, fiind mai mulți tineri români cari scriu pe la foile ungurești, trebuie să lăsăm teren, ca tinerimea universitară să discute și să-și arate părerile celor cari, spriginiți și de „Tribuna”, socot că pot fi și buni Români și colaboratori pe la foile ungurești din Budapesta.

BOLNAVI

Șovinismul bântue rău printre Unguri și contribuie nu numai ca ei să supere pe naționalități, dar mai pre sus de toate, își fac supărări lor înșile.

Își fac anume din ori-ce lucru de nimica.

Așa de pildă, s'a întâmplat că grădina publică de pe Erzsébet-tér, în Budapesta, să aibă grilaj. Acum de sărbători, primăria a dispus ca grilajul să fie văpsit din nou, ceea-ce s'a și făcut. Văpsitorii, ca să facă atent publicul, au pus niște tăblițe pe care, oribil, au scris nemțește: „Angestrichen”!

S'a batjocorit deci limba maghiară, ideea de stat maghiar, s'a tradat chiar patria!

Așa scriu foile pestane.

„Budapesti Hirlap” a expus chiar în redacție o tăbliță, luată din grădina și serie (nrul dela 16 Aprilie) că ea stă la dispoziția publicului, cine nu crede în batjocura și îndrăzneala cu „angestrichen” — să poltească, și li-se va arăta... corpus delicti.

Rămâne numai, ca un patriot să interpeleze acum și în Dietă și să desvlească oribila crimă a trădării!

Un răspuns.

Pe deoparte din principiul dreptei apărări, ear pe de altă parte pentru a se vedea ce lucruri se petrec în arhidieceasa gr-or. din Ardeal, publicăm următoarele:

Binevoiti a rectifica notița, ce ați luat în Nr. 53 al „Tribunei Poporului” sub titlul: „Nefțelegeri regretabile”, în interesul adevărului și pe baza actelor oficiale, precum urmează:

Apostasia creștinilor noștri din Șieul-mare nu s'a făcut pentru nețelegeri asupra locului de edificare al proiectatei biserici, ci din următoarele cauze:

Epitropul nostru de acolo Stefan Floriță, a încassat toate venitele ordinare ale bisericii de 3 ani încoace; — a încassat pretenșiunile de mai multe sute de florini ale bisericii dela particulari în Șieul; — a încassat asemenea repartitiunea, ce-și impuseră creștinii noștri în scopul edificării bisericii; a folosit materialul, circa 200.000 c-rămizi, ce-și făcuseră înainte creștinii — spre descrisul scop; — a ridicat depunerile, mai multe sute fl. ale bisericii deasemenea înainte făcute; — a încassat colectele, mai multe sute de fl., ce creștinii noștri făcuseră în toată țeara și în sfârșit a făcut mai multe sute florini datorii, neclamate de necesitate, pe numele parohiei și sub titlul edificării bisericii. . .

Și despre toate acestea, în decurs de 3 ani de zile nu a dat nici o socoteală și anume nu la reclamarile nenumerate ale poporului, nu la mandatele Consistoriului, nu mi-a dat-o nici mie, ca delegatului acestuia, și nu este dată socoteala nici până în ziua de azi, iar în lada parohială nu a pus nici-când barem un cruceriu.

Mai una: Epitropul și protopopul a dat edificarea bisericii unui Sas din Bistrița cu prețul de 7000 fl.

Poporul în nenumerate rânduri a protestat și a cerut licitațiune minuentă, legală.

Nu a fost ascultat!

Poporul a constatat de mult și eu constat și aici cu densus, că lucrarea aceasta plătește cel mult 5000 fl.

Și încă numai una:

Epitropul a pus fundamentul bisericii pe un loc, despre care „zice”, că li va veni lui prin succesiune și a zis totdeauna, că acel loc li va darul și pune pe numele bisericii.

Poporul a remonstrat cu drept cuvânt contra punerii avutului seu și a muncii sale pe loc străin.

Nu a fost ascultat!

Și epitropul? Epitropul nu a dăruit și nu a pus acest loc pe numele bisericii nici până azi.

Drept toate acestea, în locul miilor de fl. avere bisericească și în locul robiei de ani de zile a poporului în Șieul-mare, stă azi un brâu de fundament de biserică circa 2 metri înălțime și acest brâu pe loc străin, nu pe vr'un loc al bisericii.

N. Manegețiu.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI

Arad, 17 Aprilie st. n. 1897.

Majestatele Lor Împăratul și Împărăteasa noastră, după-cum se serie din Viena; vor petrece o mare parte din vară în castelul din Lainz, unde se fac deja mari pregătiri pentru acest scop. După reluarea din Petersburg, Monarhul nostru împreună cu Împărăteasa-regină se vor opri deci în Lainz pentru timp mai îndelungat.

Spălarea picioarelor la Curtea Domnițoare. Alaltăieri, în Joia mare, s'a săvârșit obicinuita sărbătoare a spălării picioarelor în biserică Burgului din Viena. Majestatea Sa, în asistența arhiducilor, tuturor ministrilor și a unui mare număr din corpul diplomatic, a făcut spălarea de picioare la 12 moșnegi sârmani; ear în Budapesta în biserică Mateiu, au săvârșit același lucru

HERO ȘI LEANDRU

(VALURILE MĂRII ȘI ALE AMORULUI)

Tragedie în 5 acte

de

GRILLPARZER.

Trad. în metrul original

de

CONSTANTIN BERARIU.

(Urmare.)

Sacerdotul:

(cătră servitorul, care a pus într'un pauneraș cuibul, tu care o porumbiță șede elocind)

Să-l duci de-aici!

(Servitorul vrea să plece.)

Hero:

Stai, zic! Dă-l jos! O supără pe ea.

Ei, nu ascultă?

(la dela servitor porumbița)

Sărman porumb, cum tremui!

Vezi mamă nu e vătămât.

(Netezește porumbița)

Spăriat ești?

(Se așează pe scările statuei din stanga, cu paunerașul în mână; ba ridică porumbița îmblând-o să sboare, ba o privește și se joacă cu ea.)

Sacerdotul (cătră servitor):

Eu nu am poruncit?

(Servitorul seusându-se arată spre Hero; Sacerdotul cătră Hero)

Tu încă nu știi,

Cum e aici la templu obiceiul?

Mama (stând în fața scenei):

Sdrobită sunt. O, dureros aspect!

Sacerdotul (cătră mamă):

Ascultă tu, femeie slăbănoagă!

De ce-ai venit să tulburi pacea sfântă?

De ce te miri, când doară știi de mult

Cum este rânduiala casei sfinte?

Nu e permis să-și facă paseri cuiburi,

Nepedepsiți nu se iubesc porumbii,

De ulmi a viei viță nu s'acată,

Oprit e tot ce se împărechiază.

Și Hero azi alege-aceeași soartă.

Hero:

Sărman porumb! Ei pentru noi se ceartă.

Sacerdotul:

Iți pare rău și tremuri de copilă?

Ce vrei? S'o iai acasă? Bine, iați-o!

Copila ta de ce folos e Zeei?

Aici nu adorăm vulgara Venus,

Ce leagă om de om, și animale

Ci Zea, care-a răsărit din spume,

Spre a un'n simțiri și nu în patimi,

Pe a concordiei înaltă maică,

Ce-i fără sex, căci singură e sexual,

Divină, căci din ceruri pogorită-i.

Copila ta de ce folos e Zeei?

Te du cu ea, o culcă în josimea

În care tu muncești suferitoare;

Legată de un rob ea fie roabă

În loc aici, pe-o luminoasă cale,

Ea singură din sexual suferinței,

Să-și poată fi, în dragul voei proprii,

În cadrul liberei ființi, o lume,

Așa vrei tu, e liberă deci, ia-o!

Tu doară li ești mamă. Hero, du-te!

Te chiamă nerozia: mergi, femeie!

Hero (se ridică, cătră porumbiță):

E timp, să nu mai tac, draguț porumb!

(dând paunerașul servitorului.)

Na, ia-l și du-l să sboare'n libertate,

Cum paserea-i deprinsă și dorește.

(Selavul pleacă.)

Ear' tu, o unchiu, nu mai certa pe mama,

Căci blândă e la fire, mă iubeste.

Noi, c'ialți să tăcem — ai pace, dragă!

El are drept, așa-i e datoria.

Eu să mă duc? Tu să rămâi la mine,

Acasă chinuită, vină' ncoace!

Aici nu este luptă, nu sunt rane,

Cu aceleași căutături mă'mbie templul.

Cunoști norocul de-a trăi cu sine?

Nici când n'ai cunoscut. O, dulce mamă!

Urmează-mă voioasă la sărbare!

Azi mândră ca eroii, mână'n pace,

Idilic iau amfora, la altare,

Ca până acum, tăcută-mi fac de lucru,

Și trece zi cu zi. Ascultă, vină!

De nu, te iau în brațe, eu sunt tare.

Ei vezi, suride, unchiule, suride.

(înceț.)

Acum să dai nemnalul!

(Cătră mama.)

Vină, dragă,

Căci timpul trece și sărbarea începe.

(Gugulind pe mama):

Și când gătită'n haine prețioase,

Cum mai frumos, mă vei vedea, măicuță

Atunci sigur și tu --

(Mergă cățiva pași înainte, apoi revine.)

Grăbim o leacă!

(Ambele es la dreapta.)

Tata:

Acuma, frate, iute

Sacerdotul:

Iute? De ce?

Ce mult e să dureze, se cuvine

Să fie resgândit. Și când așa ști,

Că nu e firmă, încă'n oara asta

Aș fi decis să las, să plece Hero.

Tata:

Socoate însă --

Sacerdotul:

În adevăr mă cuget,

Că sălutară silă pune capăt

Nehotăritrei slabe, pământene.

reducere Augustin Iosif și soția sa, prin-
ca Augustă, spălând picioarele la 12
moșnegi sârmani din Buda, toți în vârstă
peste 70 de ani.

**Comitetul reuniunii învățătorilor ro-
mâni gr.-ort. aradani** a ținut ședință Joi,
la 3/15 l. e., înainte de amiază în semi-
măul diecesan din loc, și a pregătit agen-
tele pentru adunarea generală, ce se va
face Joi după Sft. Paști. În ședință s'a
observat cu plăcere, că la biroul central
intrat un număr frumos de lucrări di-
dactice, parte disertațiuni, parte tractări
practice, semn că iubiiții noștri învățători
în ciuda tuturor șicanelor ce întâmpină, nu
sunt numai că nu-și perd cumpătul, ci din contră,
lucrează cu mai mare zel și cu abnega-
țiune. Programul adunării este variat
și are să fie foarte interesant. Și până a
publica programul în estenso, anticipăm, că
Vineri, a doua zi după adunarea generală,
întreg corpul învățătoresc întrunit, va face
o excursiune la mănăstirea Hodoș-Bodrog,
pentru ca să vadă toți învățătorii această
frumoasă mănăstire, trecută în posesiunea
bisericii române gr.-ort. a diecesii Aradului.
La mănăstire, între altele, este și o stupină
de model, întocmită în formă de „circus“
cum pe la noi nu s'a mai văzut! Părintele
ieromonah, dl Arhip Muntean, va primi
cu căldură „albinele“ lucrătoare ale nației
române, și acestea, sperăm, că vor sbura
din toate părțile la Bodrog.

Foc în Arad. Ieri, pe la orele 10—11
noaptea a izbucnit un mare incendiu, toc-
mai în centrul orașului nostru. Focul s'a
isecat dintr-o bucătărie din curtea așa nu-
mită „Poarta-de-fer“; de aci s'a extins
asupra mai multor edificii din vecinătate,
între cari și o casă a dlui Anton Cara-
cioni, care avea acolo o mare mulțime de
mobile noue. Abia la 3/4 de oră după is-
cirea incendiului au sosit și pompierii pen-
tru localizarea lui. — Focul a pricinuit pa-
gube mari, însă clădirile arse au fost asi-
gurate.

Ultima conferință publică în Brașov.
Ni-se comunică știrea, că seria conferen-
țelor publice, aranjate anul acesta de cor-
pul profesoral dela gimnaziul român din
Brașov, se încheie mâine, în Dumineca Flo-
riilor, cu conferința dlui Dr. Vasile Saftu.
Tema d-sale este: „La coada vechiului“.
După conferință va cânta și corul reuniu-
nii române de cântări de acolo.

Lipova progresa. Sântem informați,
că izvorul de apă acră din păduricea Li-
povei, dovedit ca un izvor cu excelentă
apă minerală, dar ținut până acum într-o

Etern ai pipăi, ce e posibil,
Când n'ar determina realitatea.
Nebunul tot alege și se joacă,
Cel vrednic vede 'n toate necesarul,
Și mai presus ti este adevărul.

(Cătră servitori):

Serbarea n'cepe.

(Vocea lui Naucieros):

Aici, Leandre, vină!

Sacerdotul:

Cine-i?

Păzitorul:

Sunt doi străini. De lungă așteptare
Nerăbdători își caută drum prin tufe —
Vă întoarceți voi?—aceiași sunt, stăpâne,
Cari au statut la porți de dimineață,
Cărtind mereu, că e întârziere.

Sacerdotul:

Oprește-ți pe cei doi —

(Păzitorul ese la stînga)

Voi ceilalți

(cătră mai mulți servitori, cari se iviră în fund)

Deschideți porțile dinspre oraș!

(cătră frațele său):

Tu roagă-te multămitor la Zeii,
Cari prin copila ta te onorează.

(Va urma.)

stare foarte neglijată, — l-au cumpărat
doi domni din Arad: Anton Caracioni și
Eugen Kaufmann, cari sigur vor arangea
acolo băi convenabile și vor ridica izvorul
la renumele, ce-l merită.

Ducele. Alegerea dela Szigetvár are
epilog. Olay, deputatul kossuthist, insultă
pe Ugron în foi. Acesta declară însă că
nu-i va lua în considerare scriselile până-
ce nu-și va limpezi întâiu situația față de
Sima, care-l insultase. Bartha Miklós in-
sultă apoi pe Kossuth ear' Holló, redactor
al ziarului „Magyarország“ se ceartă cu
Olay... Sânt deci în perspectivă, acum de
Paști, trei ducele între patrioți.

Încă un magnat sinucis. O telegramă
din Montecarlo spune, că fostul deputat gu-
vernamental și director al partidului libe-
ral, Lalinovics Ernő, s'a împuscat eri în
Montecarlo. Știrea ei însuși a comunicat-o
în ceasul din urmă cu o cunoscută artistă
a sa din Budapesta. La acest pas l'a in-
demnat decăzuta lui stare materială, care
nu 'și-o mai putea repara. Ultima încer-
care, așa se vede, a gândit s'o facă toc-
mai la mesele vestite din Montecarlo; no-
rocul însă nu mai era cu el. Perduse în
joc tot ce biată mai avea, și cavalerul si-
nucigaș a cerut în fine printr-o scrisoare
6000 fl., dela soția sa de-acasă, care i-a
și trimis. l'a pierdut însă și pe aceștia, și
numai o dreaptă judecată 'și-a făcut, când
'și-a tras glonțul în cap.

O nonă artistă. „Voința Națională“ serie:
D-soara Aura Theodorini, sora d-nei Elena
Theodorini, celebra noastră compatriotă,
este fiica renumitului artist Theodor The-
odorini și al d-nei Maria Theodorini cari
au ilustrat scena Teatrului nostru acum 20
de ani.

D-soara Aura Theodorini, care este încă
foarte tânără, a fost cât-va timp cu sora sa
la Milan și a luat câte-va lecțiuni de canto,
și neavând mare entuziasm petru studiul
cantului, a încetat lecțiunile. Acum cât-va
timp, însă, d-na Elena Theodorini, dând
câte-va concerte în provincie, d-soara Aura
Theodorini a simțit renăscând într'însa dorul
artei. Un succes colosal a fost primul ei
debut. N'a mai ezitat atunci de a ține
rolul Micaelei în Carmen, alături de sora
ei pe scenele Teatrului Național din Iași
și Teatrul Municipal din Odesa și a fost
foarte mult aplaudată.

Presa rusă este unanimă în precizarea ei
artistică. Publicul va putea dar să aplaude
pe compatriota noastră înaintea plecării
sale în străinătate în rolul Micaelei, în
ziua de 3 Aprilie la Teatrul Lyric, unde se
va reprezenta opera „Carmen“ și actul al
3-lea din „Norma cu“ concursul d-nei Elena
Theodorini, sub patronajul M. S. Reginei.
Produsul acestei reprezentațiuni va servi
acestei tinere artiste pentru a merge la
Paris spre a face și termina studiile sale.

Intrunire politică. Dl Lascar Catargiu,
șef al partidului conservator, a convocat o
mare întrunire politică pe mâine 6/18 Aprilie.

Crima oribilă a unui căpitan de honvezi.
Se telegrafează din Pejon, că un căpitan de
honvezi în pensiune cu numele Skoliczky a
năvălit asupra cumnatei sale cu un baltaș
ascuțit și a tăiat-o în toate părțile corpului
atât de crăucen, încât nenorocita femeie se
află în gura morții. Căpitanul este arestat.

Un taur sălbatic. Se serie din comuna Běl,
că mai zilele trecute seara, taurul sa-
tului, reintorcându-se dela câmp, a năvălit
cu furie de sălbatec asupra unui copilaș de
cinci ani, care se juca în stradă, și, luându-l
în coarne, l'a aruncat de mai multe-ori în
aer, începând apoi a-l dripi cu picioarele. La
țipetele copilului său, biata mamă a alergat
furr'un suflet și vedând grozava situație a
copilașului, — se aruncă desperată asupra
bestiei sălbatice și-și scoase băiatul — mort

și plin de sânge. Taurul însă se repezi acum
asupra femeii, o împunse cu coarnele în
coastă și, trântindu-o la pământ, începu s'o
strivească și pe ea cu picioarele. Mai mulți
oameni din sat se adunară la locul nenorocirii
și cu pari groși năvăliră asupra săl-
baticului taur, care în furia sa își luă calca
spre pădure. — Trupul copilașului era un
cadavru desfigurat și scădat în sânge, ear
mama, lângă el, zăcea cu coastele frânte și
fără simțiri. Au dus-o, în casă, unde abia de
tot târziu 'și-a venit în fire; nu e însă nici
o speranță de-a o scăpa de moarte. — Tau-
rul a fost ucis, și în contra judelei, care
cunoște firea sălbatică a animalului, — s'a
pornit cercetare din partea autorităților.

Kneipp în gura morții. Vestitul vindecă-
tor cu cura sa de apă, Constantin Kneipp,
preot german din Woerishofen, care pe
atâți oameni a scăpat dela moarte cu simpla
sa cură naturală, zace greu bolnav. S'a pro-
văzută deja, poate pentru ultima-oză, cu sa-
cramentele muribunzilor și este gata să plece
acolo, unde bună respăță va avea pentru
faptele sale bune și umane în mijlocul seme-
nilor săi. Regretabilă va fi știrea pentru ori-
care aderent al părintelui-doctor desinte-
resat și plin de curată iubire pentru ome-
nime.

„Autobiografia mea“, sau un voiagiu în
timp de 70 de ani. Proză și Poesie, cu
ilustrațiuni, de Zaharia Antimescu. S'a ti-
părit în Ploești, în stabilimentul grafic „Pro-
gresul“, 1896. Această valoroasă carte a
profesorului de 70 ani Zaharia Antimescu, este
mult lăudată nu numai de Români, ci chiar
și de străini.—Opul se află numai la autor
în Ploești, strada Grădinari Nr. 97.— Pre-
țul 6 lei.

FELURIMI

Cele mai mici State din lume. S'a cre-
zut până acum, că cele mai mici State din
lume sunt: Monaco, San-Marino și Liechten-
stein. Aceasta nu-i adevărat. Există trei
„regate“ cu mult mai mici. Unul e St. Kilde,
situat în partea apuseană a Hebridelor; el
are o întindere de 2 kilometri pătrați și e
locuit de vre-o două sute de pescari, cari
locuiesc în colibe mici și sărăcăcioase. Peste
aceștia domnește o „regină“. Regina e aleasă
de popor și domnește până se mărită; dar
atunci, puterea nu trece de loc în mâinile
bărbatului, ci se face o nouă alegere, avându-
se totdeauna în vedere fete mari sau vâ-
duve tinere, cari n'au mai domnit. Bărbații
nu pot fi aleși ca domnitori.

Al doilea regat e Goust, situat în Franța,
în departamentul Pireneilor de jos, la o
înălțime de 350 metri deasupra nivelului
mării. Statul acesta datează de mai multe
sute de ani. El are 120 locuitori, cari se
ocupă cu țesutul lănei și al mătasei. Micul
stat e guvernat de un consiliu compus din
oamenii cei mai bătrâni, aleși pe viață. În
Goust nu există biruri.

Cel mai cunoscut însă, dintre Statele
acestea mici, e Moresnet; el formează un
colțisor, situat între Aachen, Eupen și Ver-
viers. La 1815, când s'a făcut regularea
graniței între Prusia și Țările-de-Jos, Mo-
resnet a fost uitat; el e și acum un Stat
liber; cetățenii lui trebuie însă să facă ser-
viciu militar și anume: jumătate din ei în
Prusia și jumătate în Belgia. Doui comisari:
unul belgian și altul prusian, locuiesc în
Moresnet; ei sunt însărcinați cu aplanarea
certelor dintre locuitori.

Cea mai scumpă carte de vizită. Cea
mai prețioasă carte de vizită, trimisă cu o-
casia anului nou, a fost cartea făcută acum
câțiva ani în Calcutta de către o firmă en-
gleză. Carta, comandată de un prinț indian,
avea o lungime de 36 centimetri și o lățime
de 30 cent.

Au fost sacrificați 40 de elefanți pentru
a se putea face o bucată de fildeș fără
nici o pată și în dimensiunile de mai sus.
Patru tăietori iscusiți și speciali în lu-

crarea fildeșului au fost însărcinați cu îm-
podobirea prețioasei plăci. Fie-care 'și-a în-
trebuințat toată arta lui, timp de 6 luni de
zile neîntrerupt, la sfertul ce i-se încredin-
țase. Când'au isprăvit lucrul, vederea le
slăbise în chip simțitor; unul dintre ei
a și orbit cu deservire peste câțva timp.

Tăieturile în placă reprezentau 10 mii de
scene din viața și călătoriile lui Budha.

Placa a fost împodobită cu 44 diamante
mari ca aluna și din cele mai curate.

Carta de vizită a costat cam vre-o 10
milioane de lei și prințul indian a făcut-o
cadou, cu ocazia anului nou, unei doamne
din societatea înaltă din Europa.

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe
al doilea trimestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate
și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an fl. 10.—
Pe 1/2 an „ 5.—
Pe 1/4 an „ 2.50
Pe o lună „ 1.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru
popor, cu 1 fl. 50 cr. pe an, având
o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine
ale foii de zi, plus un adaus poporal
de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la
foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să
mai plătească nimic pentru adausul po-
poral dela numărul de Dumineca.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI“.

ULTIME ȘTIRI

Belgrad, 17 Aprilie.

La 30 Aprilie n. regele Alexandru
I, pleacă la Cetinje pentru a visita pe
principele Nichita.

Larissa, 17 Aprilie.

Sosită aici, prințesa soție a moștenitorului
de tron, s'a și apucat îndată să organizeze
lazaretele pline de răniți. Populația îi face
într'una ovațiuni.

Atena, 17 Aprilie.

În toată țeara domnește o mare îngrijare
pentru soarta insurgenților trecuți în Ma-
cedonia dar' căror Turcii le-au tăiat comu-
nicația cu Grecia.

Între ei sânt și mulți italieni.

Londra, 17 Aprilie.

După știrile ce primește „Times“, în
săptămâna viitoare războiul va
îsbucni negreșit.

Numărul insurgenților omorâți în
ciocnirile acestor trei zile din urmă, se
ridică la 200.

Constantinopol, 17 Aprilie.

Două zile întregi consiliul de miniștri a
discutat planul lui Edhem pașa, care a ce-
rnut să fie autorizat a trece granița și
a-și așeza tabăra lângă Larisa. Consiliul
a primit planul și l'a comunicat Sultanu-
lui. Acesta însă tot mai crede că trebuie
să aștepte provocări mai violente din
partea grecilor.

Redactor responsabil: Ioan Russu Sirianu.

Gutori Földes Kelemen

Farmacie în Aad
Crema de Margit

Marca de scutire

Marca de scutire

Crema-Magit cea mai bună pentru obraz, întinereste și înfrumusețează fața în scurtă vreme.
Crema-Magit este singurul remediu în contra pișturilor, a petelor de ficat și în contra erupțiilor de piele.
Crema-Magit este singurul remediu în contra îngririi și a roșirii pielii, precum și contra arsurilor de soare.
Crema-Magit efectul ei miraculos este că unsă pielea, se absoarbe îndată; eată de ce în 3-4 zile pielea care a fost plină cu pișturi și pete de ficat, se face albă ca alabastrul.
Crema-Magit este absolut nevinovată, deoarece nu e unsuroasă, ci este fină și se absoarbe iute. Fața nu capătă strălăcire ca de altă cremă și de aceea se poate folosi și ziua.
Crema-Magit un flacon mare 1 fl., unul mic 50 cr.

Pudră-Margareta albă, roșă și crème 60 cr.

(24) 6—

Săpun-Margareta o cutie 35 cr.

Pasta pentru dinți Margareta o cutie 50 cr.

Numai atunci este curată, când fie-care cutie poartă numele farmacistului aradan *Gutori Földes Kelemen*.

Păziți-vă de contrafacere.

Flacoane goale nu se umple în alte farmacii cu crema Margareta.

Magazinul central este la *Gutori Földes Kelemen*, farmacist, Arad, Deak Ferencz utca 12. Telefon 111.

Lista prețurilor

HOTEL CENTRAL

RESTAURAȚIUNE DE PRIMUL RANG

NUMAI ACUM EDIFICATĂ ÎN STRADA PRINCIPALĂ A ORAȘULUI

Stațiune pentru tramvai. Lumină electrică. Telefon.

BAIE ÎN EDIFICIU

REFECTORIU ȘI CAFENEA

PREȚUL SALELOR		fl.
1	sală în curte	80—1.20
1	sală la stradă	1.50—2.—
1	salon la stradă	2.—3.—
1	pat separat	50
1	scalda	1.—

Direcțiunea societății

[18] 10—10

„RESTAURAȚIUNII CENTRALE“.

Cătră onoratul public.

Am onoare a aduce la cunoștința Onorabl. public că

FRAȚII DÜRR

comercianți de băcănie în Arad cu ziua de azi în urma încheierii socotelilor a desfășurat firma, și astfel toată averea activă și pasivă împreună cu toate pretențiunile, a trecut în posesiunea mea, prin urmare prăvălia situată în strada *Josef Föherezeg* ut în edificiul băncii „Victoria“, adevă în locul de mai înainte voiu continua, eu conducerea și de aci înainte.

Rog deci Onorabl. public să binevoiască a mă onora și pe mine cu aceeași încredere de care s'a bucurat și firma de mai înainte.

Arad, 16 Februarie 1897,

Cu toată stima

(29) 5—10

Dürr Gusztáv.

Văduva SÜTÖ IOSEFINA

Prăvălie de sticlărie și porcelan.

Arad Strada Forray 2/c

Unde atârână deasupra ușei globul roșu de grădină.

N'are vetrină într'adevăr splendid arangiată, să află însă în deposit ori-ce cauți.

Sticlărie, porcelănărie și maiolica precum: Filingene pentru dus prânzul acasă, garnituri pentru ceai, cafea, moca și spălat, garnituri moderne maiolica pentru spălat, bere, vin, apă și liqueur în cel mai bogat asortiment.

Lampe de acătat și de masă, policandre și tot felul de lampe pentru bucătărie (cuiă) cu cele mai ieftine prețuri.

Mai departe atrag atențiunea Stbl. Doamni birtași asupra paharelor și sticlelor mele de vin și bere cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

(32) 5—

Cu toată stima

Ved. Sütö Iosefina.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele facute la mai multe facultăți de medicină s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.

BORVIZ DE PRIMUL RANG

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural de un gust prea plăcut, va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Szegesvary és társai
 Deva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea Isvorului „MATILDA“:

35— [7]

Josef György,

(comit. Hâromszék). Bodok. (Transilvania).